

Kerk in nood

Naast de rabbi van Harry Kemelman en father Brown van G.K. Chesterton is er nu ook de religieuze speurder van William Kienzle. In **The rosary murders** (Coronet, VD, 10,70) en **Death wears a red hat** (Coronet, VD, 10,70) maakt father Koesler zijn debuut, een intellectuele priester die publiciteitswerk voor de kerk verricht. In beide boeken raakt hij zijdelings bij het mysterie betrokken, omdat het om moorden gaat met een religieuze bijsmaak. De heiligenbeelden in *Death wears a red hat* waarop de lijken worden gevonden, vertellen een boodschap die alleen voor de katholieke wetenschapper te achterhalen is. In *The rosary murders* geldt hetzelfde voor de rozenkransen van de slachtoffers. Father Koesler die in het mistroostige Detroit rondwaart is niet zozeer een echte speurder. Het leuke is dat zijn aanwijzingen samen met die van anderen tot het spoor leiden. Die anderen zijn de politieluitenant Koznicki en de reporters Cox en Lennon. Met z'n vieren lossen ze als een goed op

elkaar ingespeeld kwartet de misdaad op. Tegelijkertijd wordt de lezer een aardige blik op het priestermilieu gegund. (HG)

Zoals iedereen weet beiden priesters hun tijd veelvuldig in de kerk. In **Cathedral** (Granada, VD, 11,50) van Nelson deMille wordt dat echter moeilijk. De schrijver van het dikke boek *By the rivers of Babylon* heeft namelijk een nieuwe kluif voor de liefhebbers geschreven, waarin de Newyorkse St. Patrick kathedraal wordt bezet door Ierse extremisten. Het gehele dramatische verloop van deze bezetting en de gijzeling van een aantal mensen, waaronder de kardinaal van New York, wordt breed uitgesponnen. Geleidelijk komen de autoriteiten tot de beslissing van gewelddadig ingrijpen en de gevangen IRA-leden waar het om ging, blijven in de Engelse gevangenissen. Nelson deMille geeft goed aan hoe het in werkelijkheid toe zou kunnen gaan en heeft dus een zeer lezenswaard boek gemaakt. (WV)

Omslagverhalen

Steye Raviez

Het gros van de Nederlandse uitgevers schijnt zich nauwelijks bewust te zijn van de aantrekkingskracht die van een goed ontworpen omslag uitgaat. De omslag betekent in ons land vaak een laatste formaliteit, waar weinig tijd en nog minder geld aan kan worden besteed. In de USA ligt dat anders. De onuitputtelijke vindingrijkheid van de ontwerpers leidt daar tot miniaturen, die ik als een vorm van kunst beschouw. Op een beperkt vlak van meestal niet meer dan 100 x 180 mm blijkt een schat van informatie te kunnen worden gestouwd. Dat gebeurt vaak door een uitkiende compositie van voorwerpen of personen die een belangrijke rol in de intrige vervullen. Een goed voorbeeld is de Perennial Library, een pocketserie waarin oud werk opnieuw wordt uitgebracht. De omslagen bieden een nostalgische sfeer, terwijl er toch moderne technieken als de zgn. airbrush (het spuiten van verf of inkt) worden toegepast. Ook de potloodtekening is favoriet en optische grappen door het gebruik van schaduw komen veelvuldig voor. **The missing man** van Hillary Waugh is een goed voorbeeld. De ontwerper is in dit geval Irving Freeman die ook voor veel andere omslagen tekent. Hij heeft voor dit boek een speciale letter ontworpen die het meest doet denken aan gladgepolijste ijsblokken. Onder de titel ligt een foto op

een tafel, die voor een klein deel afgedekt is door een asbak, waarin een peuk ligt en waarover nonchalant een mysterieus koord ligt, misschien het moordwapen. Die peuk zal wel niet van het meisje met het rode haar op de foto zijn, maar mogelijk is wel het horloge in de inzet van haar. Freeman heeft zijn eigen naam getekend op de plaats van de merknaam van het horloge. Aan dit soort grappige kleinigheden kan iedereen zien dat Amerikaanse ontwerpers een hoge graad van perfectie hebben bereikt.

THRILLERS & DETECTIVES

2e jaargang nr. 1, januari 1982

Hollandse nieuwe

Veel Nederlandse misdaad verpakt in een politieke intrige. Deugt het CDA echt niet en hebben we Suriname dan toch geen goede politieke opvoeding meegegeven? Tevens een speurende huisarts voor wie geen kwaal verborgen blijft.

Werk van buitenlanders

Zijn ze bij uitgeverij Loeb Naäpers of gewoon concurrenten van de Crime-de-la-Crime reeks?

Politie mensen proberen hard en zacht de wet te handhaven en Robert Ludlum laat een gevaarlijke gek de wereldvrede bedreigen, heel lang en heel uitgebreid.

Made in USA & UK

Het dier in de detective, dorpjes waar het niet zo leuk is als het lijkt en uiteraard een herdruk van Agatha Christie. Terroristen zitten dit maal in de kerk en dit keer zonder pij.

Profiel van Patricia Wentworth die twee keer trouwde met een beroepsmilitair en bleef schrijven tot de dood erop volgde. Geniet van de fleurige breiwerkjes van een vertegenwoordigster van een bijna uitgestorven generatie. Zowel bij oma's als onderwijzers geliefd.

De Nederlandse thriller

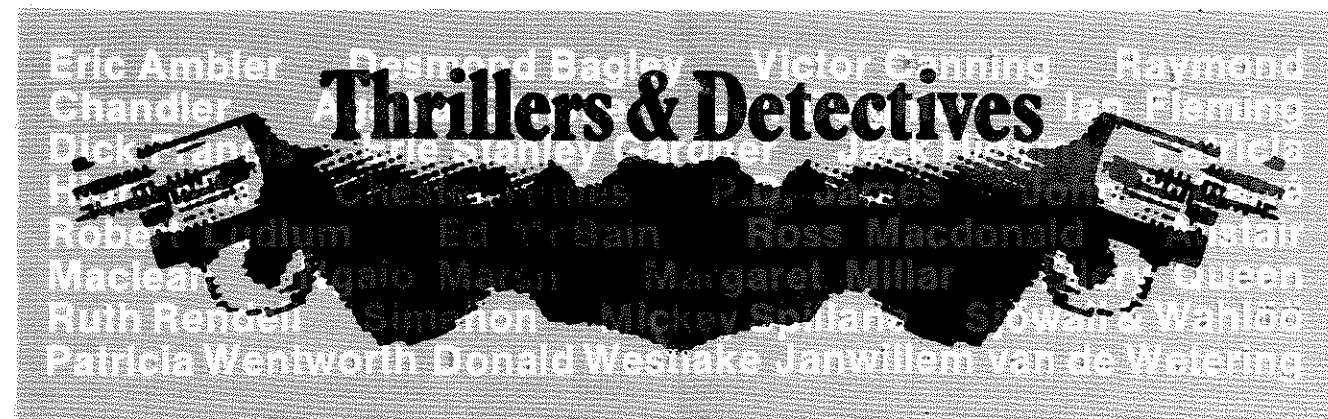
Uitgever Bert de Groot bekend dat hij zijn geld liever in zijn zak hield, maar tenslotte toch uitgaf. Hij houdt dapper vol dat hij er geen spijt van heeft. Komt ten koste van een hoop geld de nieuwe kweek Nederlandse thrillers toch boven de grond?

Omslagverhalen

Kunnen Nederlandse ontwerpers alleen maar een magere cheque tekenen? Een nieuwe rubriek met niet alleen woorden, maar ook een plaatje.

Aan dit nummer werkten mee: Hein Capel, Louise Boer-Hoff, Han van Gelder, Frits Hoorweg, Hans Kooijman, Gert Jan Thomassen en Wim Voster.

Eindredactie: Theo Capel
Vormgeving: Steye Raviez
Zetwerk: zetterij Middleton
Drukwerk: GCA Drukwerk

Onafhankelijk tijdschrift voor misdaadlectuur onder redactie van Theo Capel.
Verschijnt vijf maal per jaar, 2e. jaargang, nummer 1, januari 1982.
Redactie en administratie p/a Nic.Maesstraat 139 hs, 1071 PX Amsterdam.

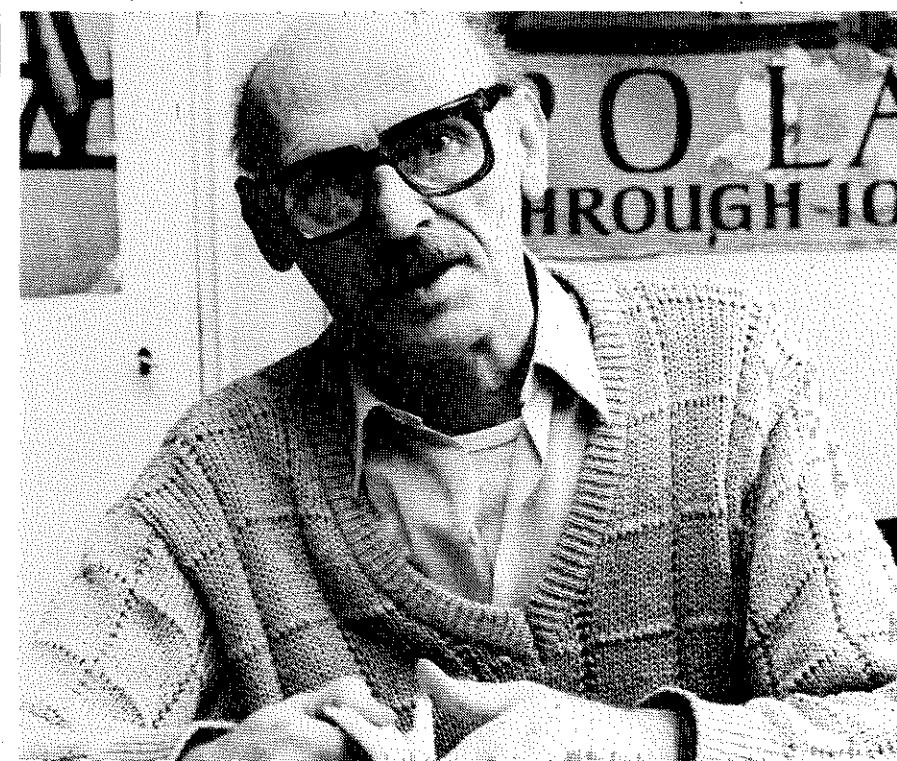
Aanwijzingen voor de lezer

Nieuwe feiten

Het aanbod van misdaadboeken is zo groot, dat *Thrillers & Detectives* met ingang van dit tweede nummer al meteen dikker is. Bijna 60 boeken krijgen dit keer aandacht. Kijk snel naar het **overzicht op de achterkant** wat er dit keer weer aan de hand is. Door het begin van het nieuwe jaar is dit nummer met een zekere grandeur aangeduid met 'Tweede jaargang, nummer 1'. In het eerste en enige nummer van de vorige jaargang stond een profiel van Len Deighton, waarvan de laatste twee kolommen een vrolijke potpourri vormden. Hopelijk was deze niet-bedoelde puzzel oplosbaar.

De lage abonnementsprijs is door de geoefende detectiveler met enige achterdocht bekeken. Daar moest iets achter zitten. Kon dat wel goed zijn voor die prijs? Dat viel gelukkig geweldig mee en bovendien is de prijs verhoogd. Een grotere omvang brengt dat met zich mee. Vanaf nu kost een **nieuw abonnement** voor vijf nummers f.8.25 en is het ook afgelopen met een gratis exemplaar bij bestellingen. De korting voor abonnees op verpakking en verzending blijft wel. Zie daarvoor de voorlaatste pagina met de bonnen. Lezers die de bonnen wel willen gebruiken maar uit bewaarlust niet in het nummer willen gaan knippen, kunnen de bonnen als voorbeeld nemen. Dat gaat niet op voor de waardebon, daar moet men dan een fotocopie van maken.

Thrillers & Detectives is nu dus alleen als abonnement te krijgen, maar aan de mogelijkheid van losse verkoop wordt gewerkt. De inhoud is verder ook voor uitbreiding vatbaar. Dit keer is er de nieuwe rubriek 'Omslagverhalen'. Wie meer ideeën heeft (korte verhalen? Een vraag-en aanbodrubriek?) laat maar van zich horen. Volgende keer weer nieuwe feiten.

Joop van den Broek: Roodgelakte tepels en veel whisky met ijs.

Hollandse nieuwe

Politieke spanning

Ook voor het tweede heroptreden van zijn hoofdpersoon Lex van der Tuyn Walema, een voormalige persfotograaf die nu tot all-round journalist is uitgegroeid, heeft Joop van den Broek een Nederlandse ex-kolonie uitgezocht, zoals de titel **Afrekening in Paramaribo** aangeeft (Sijthoff, 14,25). Van der Tuyn loopt al sinds '53 mee en lijkt het lot van vele journalisten beschoren. In plaats van nieuws zit hij meer achter de drank en de dames aan, maar verzeilt daardoor ook in een Middenamerikaanse intrige met harde militairen, politici met machtsdromen en rijke jongens die graag rijk willen blijven. Het volk draagt de drank aan en houdt zich verder pittoresk op de achtergrond. Suriname is volgens van den Broek duidelijk op weg naar de volwassenheid, zoals de imitatie-

Castro op de omslag ook aangeeft. Het is jammer dat hiervoor het handelsmerk van de hoofdpersoon, namelijk zijn foto's, heeft moeten wijken. De afbeelding van de scène waarin een lichtgekleurde vrouw de tepels van het donkergekleurde dienstmeisje met nagellak extra aanzet op suggestie van van der Tuyn, zou een leuke blikvanger hebben gevormd. (TC)

Tomas Ross is het pseudoniem van een Nederlandse thrillerschrijver die bezig is een serie spionageromans te maken rondom een BVD-agent. Tegen de verwachting in voor een lid van een binnenlandse dienst, opereert hij hoofdzakelijk in het buitenland. In zijn tweede avontuur dat **De ogen van de mol** heet (van Holkema & Warendorf, 24,50) is dat in Engeland waar een congres van de Wereldraad van Kerken plaatsvindt. De Zuidafrikaanse Geheime Dienst probeert dat congres voor een actie te misbruiken, waarbij ook de linkse Nederlandse

vredesbeweging is betrokken. De intrige zit knap ingewikkeld in elkaar en Ross tekent de Zuidafrikaanse fascisten mooi. Zijn hoofdpersoon is een galant type die verder een hoop tegen Engeland heeft. De koffie deugt er niet en het weer ook niet, alsof Nederland wel reden tot juichen moet geven. Maar misschien moet hij wel, in opdracht van de Dienst.(TC)

Het nieuwste boek van Koos van Zomeren heeft ook de politiek als onderwerp. **Minister achter tralies** (Bruna, 19,90) heeft dezelfde intrige als *Haagse Lente* dat er aan vooraf ging. Een minister begint zich opeens uit te spreken tegen de vernieuwing van de kernwapens en wordt tot aftreden gedwongen door onthullingen over zijn gedrag op de Grebbeberg tijdens de Duitse inval in 1940. Dit keer wordt de hele geschiedenis uit de doeken gedaan door de man zelf. De politieke moeilijkheden blijken nauw te zijn verweven met chantage en psychische problemen van de minister. Hij heeft zijn kameraad in de oorlog voor zijn ogen zien sneuvelen en zijn dochtertje is jong omgekomen bij een verkeersongeluk. Dat zijn zaken die hij ver van zich af heeft willen houden, maar die hem nu onverbidlijk achtervolgen. De machinaties van zijn partij, het door van Zomeren verafschuwde CDA, vallen erbij in het niet. De problemen van het individu zijn uiteindelijk zwaarder zwaarder dan de maatschappelijke structuren.(TC)

Held staat weer op

Ruim tien jaar geleden schreef Anton Quintana een serie van vier boeken met een hoofdpersoon die slechts aangeduid werd met Rufus, een drop-out uit de Franse onderwereld. Het waren spannende en vlot geschreven thrillers die nu opnieuw zijn uitgebracht met de belofte dat er ook nieuwe avonturen aankomen. Helaas zijn de personages in de Rufus-verhalen nogal eens te dik aangezet. Vooral de boosdoeners zijn in het algemeen lugubere types die zo ruim voorzien zijn van opvallende lichame-

Thrillers & Detectives

lijke kenmerken dat ze in een griezel-film goed tot hun recht zouden komen. Het begint allemaal met **Het kille ontwaken** (Loeb, 17,50) waarin we Rufus acht jaar na zijn vertrek uit de onderwereld ontmoeten als chef-monteur van een racing-team, nog steeds gekweld door zijn gewelddadig verleden. De bloedige manier waarop hij indertijd afscheid nam van de bende, waarvan hij een gewaardeerd lid was, is een nagel aan de doodskist van de onderwereldkoning Céla die reikhalzend uitziert naar het moment waarop hij de rekening op een voor

Rufus zo pijnlijk mogelijke manier kan vereffenen. Schermutselingen met een bendelid dat Rufus per toeval ontdekt, vormen de prelude tot een keiharde confrontatie. Het dodencijfer bereikt hierbij een hoogte waarmee een gemiddelde rampenfilm aardig zou toekunnen.

In **De overlevende** (Loeb, 17,50) bevindt de aan lager wal geraakte Rufus zich aan de Spaanse kust. Hij sluit vriendschap met een sympathiek Engels echtpaar dat er een sobere, geheel eigen levenswijze op nahoudt. De man leert Rufus diepzeeduiken en schakelt hem in bij een opdracht van de Guardia Civil om een kist met niet nader omschreven inhoud uit een wrak op te duiken. De verikkelingen volgen elkaar snel op, wanneer er meer kapers op de kust blijken te zijn en Rufus voor wie angst een onbekend gevoel is, houdt flink thuis in het rareitenkabinet dat ook dit keer aan komt zetten. In een film zou Eddy Constantine er pijn van in zijn vuisten krijgen. (HK)

Het oude gebruik dat het schrijven van een detectiefje als divertissement diende voor creatieve intellectuelen, lijkt weer te herleven nu een officier van justitie, een lid van de Tweede Kamer en een arts zich met misdaadboeken hebben gepresenteerd. Over de politicus Joeke de volgende keer, maar nu wel aandacht voor **Moord in het vierkant** van Hellinga sr. (Loeb, 19,50). Voorin is zelfs de plattegrond van weleer in moderne vorm opgedoken. Hoofdpersoon in het verhaal is net als de auteur arts en vaak lijkt het erop dat het er meer om gaat de dokter uit te beelden dan de moord op te lossen, waarbij een vervelende uitvinder en enge buitenlanders zijn betrokken. Het speelt zich allemaal af in een fictief Noordhollands dorpje, waar nog veel aardappelen met jus en vlees en groente worden gegeten. Het verhaal heeft echter een veel luchtiger karakter. (TC)

Werk van buitenlanders

Politie grijpt in

Uitgeverij Sijthoff is van plan alle van der Valk-verhalen van Nicolas Freeling in het Nederlands uit te gaan brengen. Men is begonnen met **Confrontatie** (Sijthoff, 17,50), dat nog niet eerder was vertaald en in het Engels *Over the high side of The lovely ladies* heet. Het is een van de laatste avonturen van de commissaris uit '71 die zich in een groot modern winkelcentrum bevindt op korte afstand van de plaats waar een moord wordt gepleegd. Via de jonge weduwe van het slachtoffer leidt het spoor naar Dublin, waar hij drie aantrekkelijke dochters uit een vroegere relatie heeft wonen. Van der Valk krijgt in Ierland de dader uiteindelijk te pakken, maar het vinden van een motief voor de moord kost hem nogal hoofdbrekens. *Confrontatie* is een boeiende thriller, waarin meer plaats is ingeruimd voor nauwkeurige psychologische observatie en enthousiasme voor de Ierse levensstijl dan voor harde actie en lezers die Freeling al kennen zullen nu instemmend knikken. (HK)

Rechercheur Gabe Wager in **Delicatie strategie** van Rex Burns (Meulenhoff, 19,50) is uit ander hout gesneden. Hij is keihard en zijn benadering van de misdaad draagt geenszins sporen van belezenheid in de sociale wetenschappen, maar berust op een ongecompliceerde afkeer van schorum. Wager die van Mexicaanse afkomst is werkt in Denver, Colorado, waar een belangrijk gangster wordt vermoord. In een recht-op-en-neer verhaal met veel actie

gaat Wager aan de slag, gehinderd door tegenstellingen binnen de politie-bureaucratie en door het feit dat er al een onderzoek liep naar de activiteiten van de gangsterfamilie waarvan de vermoorde deel uitmaakte. (HK)

Op de flap van **De dood aan huis** van Ky (Meulenhoff, 1950) wordt verwezen naar bekende Duitse krimi-televisieseries als *Derrick* en *Tatort*, maar dit boek van een Duitse schrijver vormt in dat opzicht een verademing. Verpakt in maatschappijkritische observaties, waarbij ook het doorge-draaide linksradicale studentenwereldje met haar geijkte jargon niet wordt gespaard, krijgt de lezer een alleszins leesbare thriller voorgeschoteld. De stijl doet wat warrig aan, maar dat komt door de verteller en hoofdpersoon, een geflipte politico-log. Hij is in zijn hart inburgerlijk, maar doet alles (maar dan ook alles) om het zijn radicale vriendin naar de zin te maken. Als ze toevallig met het lijk van een gezochte terrorist en een half miljoen D-mark opgezaald raken, neemt de vriendin met de nerveuze wetenschapper in haar kielzog de instructies die op de terrorist worden gevonden, zeer ten harte. (GJT)

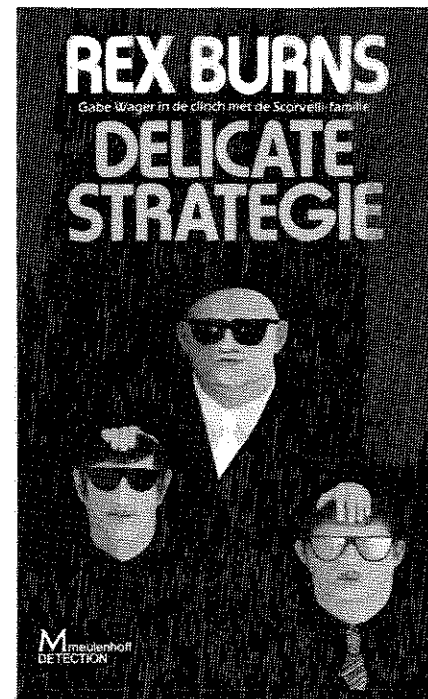
In het vorige nummer van Thrillers & Detectives werd de policier *Tension* van John Wainwright besproken, die nu ook vertaald is te krijgen als **De gijzeling** (Bruna, 14,90). Het minne zootje overvallers dat personeel en bezoekers van een bank gijzelen, wordt vanuit hun slachtoffers beschreven, waarbij per hoofdstuk een ander aan het woord is. Bruna wil alle boeken van Wainwright gaan uitbrengen. Het zal moeite kosten om deze veelschrijver bij te houden, waarover ook valt te lezen bij Made in USA & UK. (TC)

Oude kunst

De Crime-de-la-Crime reeks breidt zich onverdroten uit met werk van schrijvers die niet alleen spanning en sensatie kunnen verzinnen, maar ook in staat zijn dat op een knappe manier te vertellen. Eric Ambler, Dorothy Hughes en Patricia Highsmith zijn daar dit keer erkende voorbeelden van. **De Schirmer-erfenis** (Arbeiderspers, 21,50) van Ambler dateert al uit 1953, maar is nu pas vertaald. Dat zou komen omdat de eerste na-oorlogse romans van Ambler nogal kritiek ontmoetten vanwege de genadeloze wijze waarop het communisme in de praktijk wordt afgeschilderd. Van-

Thrillers & Detectives

daag de dag zullen het misschien eerder feministen zijn die aanstoot nemen aan het uiteindelijke lot van de vrouwelijke tolk die een nadrukkelijke rol in het verhaal speelt dat is geschilderd tegen de achtergrond van de chaotische toestand in het grensgebied van Griekenland, Joegoslavië en Albanië vlak na WO II. Ambler maakt vooral indruk als schrijver door de manier waarop hij de speurtocht naar de laatste erfgenaam van de familie Schirmer door de andere elementen van het verhaal heen weeft. (FH)

De knalblauwe stuiter van Dorothy Hughes (Arbeiderspers, 21,50) stamt uit 1940 en vormde het debuut van deze Amerikaanse schrijfster die later ook als critica het genre ging dienen. Het schijnt haar onmiddellijk succes te hebben gebracht, maar als basis voor een héél boek is het geheim van de stuiter wel zeer smal en bovendien doet het erg denken aan de *Maltese falcon*. Volgens het geijkte stramien van de *hardboiled school* wordt de lezer midden in een mysterie geworpen, waarin het geweld vooral schokt door de ogenschijnlijke zinloosheid ervan. Tegen het einde als de intrige duidelijk is geworden, wil de lezer dat schokkende misschien wel vergeven. Tegenwoordig is bijna iedereen immers bereid te aanvaarden dat niet alleen geld en ontrouw aanleiding voor moord en doodslag zijn, maar dat ook een ongelukkige jeugd een redelijk excuus is. (FH)

Waarom **De glazen cel** van Patricia Highsmith (Arbeiderspers, 24,50) zo genoemd is, blijft een raadsel. Het

boek zou beter *De twee duimen* kunnen heten, want als ooit twee lichaamsdelen een hoofdrol voor zich hebben opgeëist, dan zijn het de duimen van Phil Carter wel. Tijdens zijn verblijf in de gevangenis wordt Carter bij wijze van straf twee dagen lang aan zijn duimen opgehangen, die daardoor voorgoed onbruikbaar zijn en hem een permanente pijn bezorgen. De pijn, de morfine die hij jarenlang gebruikt om de pijn te bestrijden en het feit dat zijn beste vriend zich tijdens zijn afwezigheid over zijn vrouw heeft ontfermd, daar draait in deze 'psychologische thriller' alles om. De intrige is doodeenvoudig, maar wel boeiend. Dat komt misschien wel om dat het voor de hand liggende ook werkelijk plaatsvindt en op het eind net weer anders uitpakt. (GJT)

Neo-klassiek

Crime International van uitgeverij Loeb moet het antwoord worden op de succesvolle Crime-de-la-crime-serie van de Arbeiderspers. In navolging heeft men gekozen voor klassieke misdaadverhalen voorzien van een deskundig nawoord. Stuff voor de serieuze liefhebber dus. In **De moorden in de rue Morgue** (Loeb, 19,50) zijn vijf verhalen van Edgar Allen Poe gebundeld, waarover het moeilijk is iets nieuws te melden. Het zijn spitsvondige verhalen met veel hersengymnastiek. Nieuw zijn wel én de vertaling én het nawoord waarin Ab Visser aantoonde hoeveel invloed Poe heeft gehad. Hij roemt ook de vertaling 'De eerste...die de originelen volledig recht doet wedervaren'. Dat had hij best eens mogen toelichten met een vergelijking van het vertaalwerk van Vestdijk en van Manger & Huizen, dat immers ook nog is te krijgen. Door de laatsten is zelfs een bundel van dertig Poe-verhalen vertaald, inclusief de verhalen uit de nieuwe bundel (E.A. Poe **30 Beroemde verhalen**, Veen, 17,50). Bij zijn speurtocht naar klassieke misdaadromans is Loeb ook gestoten op **Psycho** (Loeb, 22,50) van Robert Bloch en hij had het slechter

kunnen treffen. Op de titel staat een vrouw in doodsnood onder de douche. Het gaat hier natuurlijk om het *Psycho* dat door Hitchcock is verfilmd. Er zullen maar weinig mensen zijn die de film niet hebben gezien en de spanning van het onverwachte zal men daarom bij lezing moeten missen, maar het gaat wel om een klassieker. Bloch heeft op overtuigende wijze het eenvoudige burgersmansbestaan in verbinding gebracht met de meest afschuwelijke uitschieters van de menselijke geest. Het boek draait om een merkwaardige zoon-moeder-relatie. De bezoekers van het motel dat de zoon drijft, brengen de spanning tot een climax. (FH)

Auteur Theo Kars concludeert in het nawoord bij *De laatste ademtocht* van José Giovanni (Loeb, 22,50) 'Zijn films zijn beter dan zijn romans'. De wijze waarop Giovanni zijn personages beschrijft, lijkt zich inderdaad beter te lenen voor het filmwerk. Je hoeft namelijk nooit een naar een roman van Giovanni gemaakte film gezien te hebben om toch automatisch visioenen te krijgen van Delon, Belmondo en/of Ventura (die op de omslag van deze Nederlandse vertaling is afgebeeld) gekleed in stoere trenchcoat of een ruig leren jasje. De meeste romans zijn dan ook maar verfilmd. In de Franse misdaadlectuur

en gangsterfilm zijn de boeven altijd voorzien van een geheel eigen beroeps-eer. Verklikken is er niet bij en zo zet een net uit de bajes ontsnapte gevangenisboef alles om alles om zijn tot dan toe gerespecteerde naam te zuiveren van het gerucht dat hij zijn makkers heeft verlinkt. Hij had eigenlijk wel iets anders aan zijn hoofd, bijvoorbeeld een overval op een goudtransport of een wat oubollig beschreven liefdesscène. (GJT)

Loeb heeft ook *Verlos me uit mijn lijden* van Horace McCoy uitgebracht (Loeb, 19,50) waarnaar de succesvolle film *They shoot horses, don't they* is gemaakt. Mensen die Jane Fonda in deze film hebben zien lijden, weten dat het verhaal over een van vele dansmarathons gaat die tijdens de crisis van de dertiger jaren in de USA werden gehouden. De meestal door pure armoede gedreven deelnemers dansten soms wekenlang achter elkaar met slechts een pauze van tien minuten per twee uur in de hoop een filmrolletje te kunnen bemachtigen of een geldprijs. McCoy geeft een schrijnend en aangrijpend relaas van de ervaringen van het danspaar Gloria en Robert. De lijdensweg van de marathon ontleent Gloria die heen en weer wordt geslingerd tussen met weinig animo gekoesterde aspiraties bij de film te komen en een steeds sterker wordend doodsverlangen haar laatste levenslust. (HK)

Grote jongens

Na zijn latere successen *Vuurstorm* en *De tempelhonden* is nu ook de eerste thriller van Robert Duncan in het Nederlands vertaald. *Het Q-dokument* (Bruna, 24,90) is een geschrift waarin de oorsprong van het Christendom wordt verklaard en zou bedreigend voor dit geloof zijn. Het duikt in Japan op en niet in Hong Kong zoals de flaptekst ons wil wijsmaken, en moet op zijn echtheid worden beoordeeld door een Amerikaanse geleerde die in Tokio is blijven steken. Duncan roept in dit boek dat in het Engels indertijd onder het pseudoniem James Hall Roberts is verschenen, veel morele vragen op, waartoe hij ook een Rooms-katholieke priester in het verhaal brengt. In tegenstelling tot zijn latere boeken zit de spanning dit keer minder in de actie dan in de mensen en in de vraag of het document echt is. Het Q-dokument is vooral interessant voor de lezers die de ontwikkeling van een begaafde thrillerschrijver willen volgen. (HG)

Voor lezers die zouden vergefen dat John D. MacDonald veel meer heeft geschreven dan de veelkleurige Travis McGee-serie, waarvan de laatste aflevering bij Made in USA & UK wordt besproken, heeft Bruna een oud verhaal uit '56 laten vertalen. *Moord in de storm* heet het (Bruna, 14,90). De moord speelt een geringere rol dan de orkaan die aan de westkust van Florida huishoudt. Een gezelschap zeer uiteenlopende mensen raakt door het natuurgeweld gedwongen te schuilen in een krakkemikkig huis en door het donderende geraas van de wind komen hun sterke en zwakke kanten naar voren. Er zitten goede mensen bij, zwakke, misdadige, berekenende en zuivere types, die zoals altijd door MacDonald wat zwaar aangezet worden, maar hij kan erg mooi vertellen en Anton Quintana laat die kwaliteit in een mooie vertaling heel goed uitkomen. (TC)

Het grote succes van Robert Ludlum toont aan dat er nogal wat lezers zijn die bij het binnendringen van thrillerluilekkerland de smaak van rijstebrij te pakken hebben gekregen. Een gewoon mens zou moedeloos worden van die dikke pillen, die elk jaar weer dikker lijken, maar Ludlumlezers raken er alleen maar opgewonden van. Met *Het Parsival mozaïek* (Veer, 28,50) zal dat ook weer gebeuren. Opnieuw dreigt de wereld ten onder te gaan. Dit keer vanwege de gekte die de superminister van buitenlandse zaken van de USA in bezit heeft genomen en die hem ertoe heeft gebracht allerlei vreselijke oorlogsscenario's op te stellen. Het is aan een jonge beschermeling van hem om dit alles te voorkomen. De held heeft

de verschrikkingen van Lidice overleefd en weet daar de kracht uit te putten om ons allemaal een vreselijk lot te besparen. (TC)

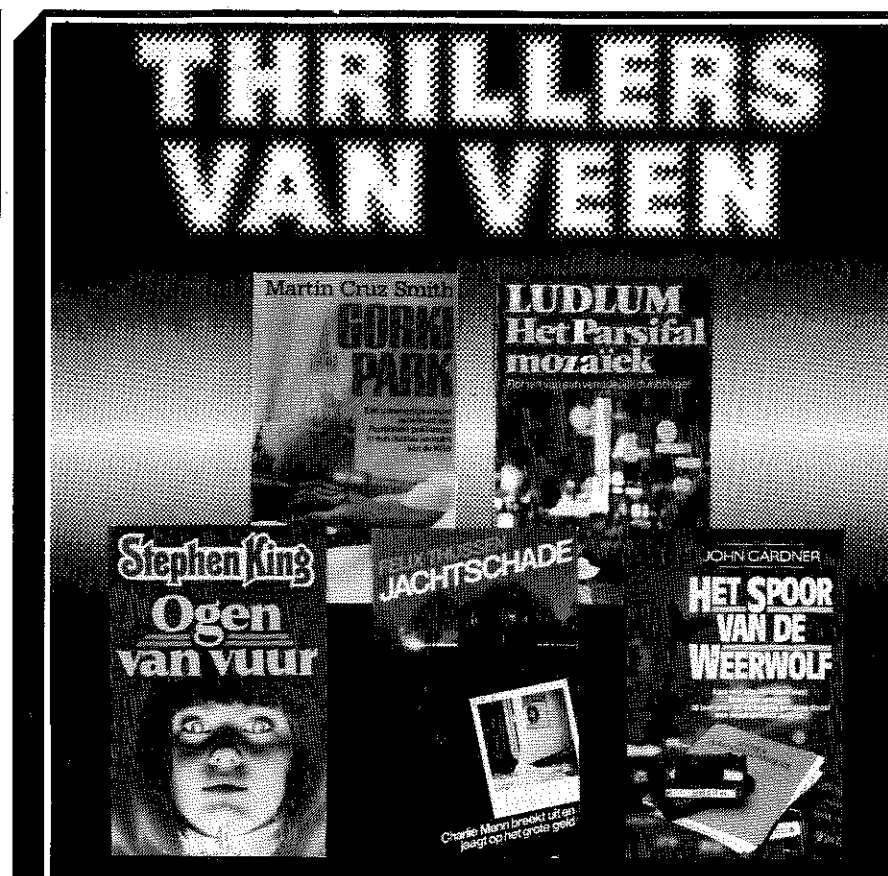
Gorki Park van de Amerikaan Martin Cruz Smith (Veen, 24,90) is een merkwaardig boek dat in de USA ogenblikkelijk de bestsellerlijst opstroomde. Het behandelt de oplossing van een drievoudige moord in Moskou in het Gorkipark en wijkt daarmee duidelijk af van de platgetreden paden. Een gewone politieman moet tegenover de KGB overeind blijven en dat wordt spannend weergegeven. Daarnaast geeft het boek interessante stukjes sfeertekening van het leven in communistisch Rusland. Door die aandacht voor de sociale geschiedenis krijgt het boek een tweeslachtig karakter en is het voor een detective rijkelijk lang geworden. Het slot dat in verband met de identiteit van de dader in de USA speelt, overtuigt het minst. Door de dubbele aard van het boek zal de ware detectiveliefhebber minder bevrediging vinden dan de anders ingestelde lezer. (WV)

Made in USA & UK

Beestachtig

Robin Brown heeft met *Megalodon* (Michael Joseph, NL, 43,90) een uitstekende variatie op het Jaws-thema gemaakt, al kan je je afvragen of hij niet teveel zaken in één boek heeft willen stoppen. Pratende dolfijnen en orca's, reuzenhaaien met de omvang van een intercity-trein, daar moet ook een goedgelovig lezer even de tijd voor nemen. Maar het blijft spannend. Een *Megalodon* is een pre-historische reuzenhaai die atoomonderzeeërs eet alsof het warme worstjes zijn. Omdat het monster met zijn pa en moe net op de plek rondzwemt waar de US Navy met een onderzeeëse goudader bezig is, komt de ene na de andere duikboot nooit meer boven. Te hulp geroepen zeebiologen worden niet geloofd en dan komt de CCCP Marine ook nog eens poolshoogte nemen. (GJT)

De mens kan veel, maar de natuur geeft flink tegenspel. Dat is de boodschap van *Congo* van Michael Crichton (Avon, VD, 11,50), het mooiste avonturenverhaal van de afgelopen periode. Het zit vol met klassieke ingrediënten. Een expeditie wordt de rimboe ingestuurd waar een vorige expeditie op een geheimzinnige manier is uitgemoord. Hun schedels zijn met een soort stenen klepper gekraakt. Een knappe geologe, een he-

Martin Cruz Smith GORKI PARK

Na een afschuwelijke drievoudige moord in het Moskouse Gorki Park begint een Russische politieman een verbeten eenzame strijd tegen zijn eigen superieuren en hoge partij-functionarissen van de KGB. 'Een thriller met de potentie van een bestseller' (Haagse Post). 368 pag. Paperback f 24,90

Stephen King OGEN VAN VUUR

Een experiment met een volslagen onbekende drug, bedacht en ontwikkeld door een bizar regeringsbureau heeft tot gevolg dat een kind pyrokinetisch begaafd wordt en in staat is met haar blik speelgoed, kleding en zelfs mensen in vuur en vlam te zetten. Boosaardige breinen kidnappen het meisje en dwingen haar tot een gruwelijke macht, uitsluitend gericht op vernietiging. Stephen King is ook de auteur van 'The Shining'. 416 blz. Paperback f 24,50

Robert Ludlum HET PARSIFAL MOZAÏEK

Alweer de tiende bestseller van deze topauteur en tevens de wereldprimeur. 600 pagina's spanning. Paperback f 28,50

Felix Thijssen JACHTSCHADE

Een nieuwe Nederlandse thriller die weer van spanning zindert en tot een daverende climax komt. 192 pag. Paperback f 16,90

John Gardner HET SPOOR VAN DE WEERWOLF

Als het Derde Rijk op instorten staat komt Hitler uit zijn bunker en benoemt een 14-jarige jongen tot zijn opvolger. Dertig jaar later komt de Engelse geheime dienst op het spoor van deze 'Weerwolf'. 208 pag. Paperback f 19,90

Verkrijgbaar in de boekhandel

HUIVERINGWEEKEND

UW
BOEKHANDEL
PRESENTEERT:

Joop van den Broek

Afrekening in
Paramaribo

Een gloednieuwe,
actuele thriller: moord
en corruptie in het
Suriname van na de
sergeanten-coup.

Weer zo'n
opmerkelijk boek
van Sijthoff

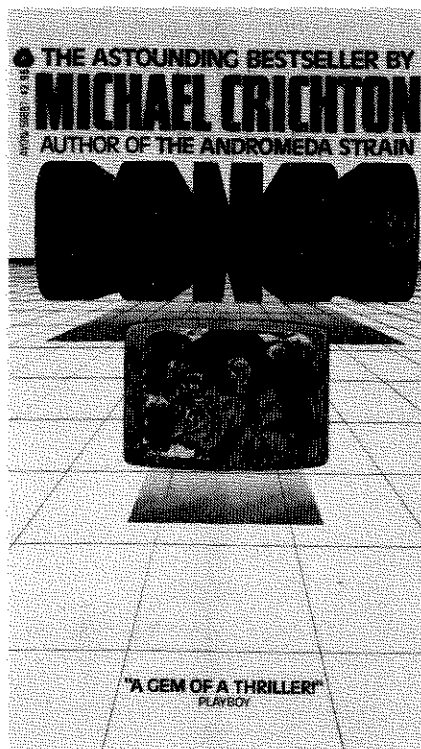
man gids en een linguïst met zijn getrainde gorilla, die als tolk moet dienen voor een wilde, nog niet-ontdekte gorillasoort, kappen zich een weg door de jungle. De dragers worden onrustig, een vulkaan krijgt een uitbarsting en zonnevlekken zorgen dat de laserverbinding met het thuisfront uitvalt. Ondertussen bespieden geheimzinnige figuren van achter de lianen het groepje. (TC)

De roulette die door het sleutelgat op de omslag van *The rolling heads* van Aaron Stein (Keyhole Crime, VD, 7,50) is te zien heeft weinig met het verhaal te maken. Het gaat om een mooi meisje met een hond dat in Bretagne wordt vermoord net als een ingenieur met een onduidelijke klus in deze Franse streek het via de hond met haar probeert aan te leggen. In zijn rode Ferrari die hij Baby heeft genoemd, doorkruist de ingenieur de streek van noord naar zuid op zoek naar de daders en de aanleiding voor de moord. Veelschrijver Stein heeft er een redelijk spannend verhaal van weten te maken. Vooral de relatie man-hond is een positief punt. (HG)

Verder gluren

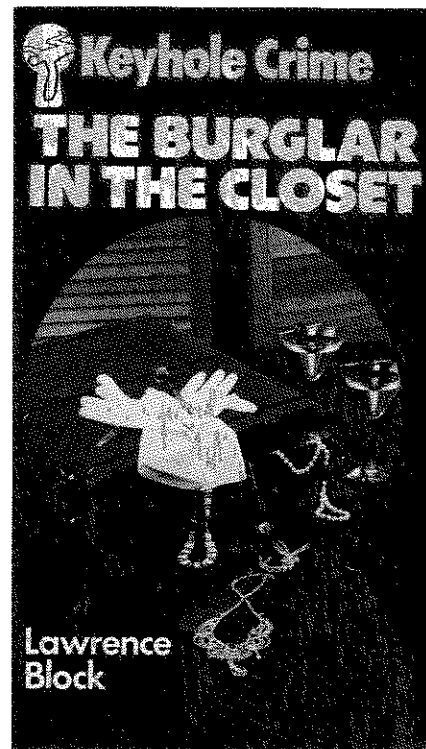
De uitgevers van de Keyhole Crime-reeks hebben in enkele maanden na het begin van de serie al ruim twintig boeken uitgebracht. Het gaat in de boeken meestal niet om scandaleuze handelingen die men met kijken door het sleutelgat associeert, maar om traditionele puzzeldetectives. *The blood on my sleeve* van Ivon Baker is daarvan een voorbeeld (Keyhole Crime, VD, 7,50). Het laat zich lezen als een spelletje Cluedo. Hoogleraar in de militaire archeologie, David Meynell, is getuige van de moord op een vroegere student van hem. Samen met zijn vrouw, een antiek-expert, beginnen ze een wilde speurtocht naar de dader die hen door heel Engeland voert. Ze komen veel te weten en worden daardoor zelf tot potentiële slachtoffer. Het is een mysterie dat zich fraai ontvouwt en je vaak doet terugbladeren naar informatie die eerder werd gegeven, om dan te denken 'Ja, natuurlijk'. (LB)

Hugh Pentecost is een oude rot in het vak. Van hem zijn er twee boeken opgenomen waarvan *Random killer* (Keyhole Crime, VD, 7,50) veel aardiger is dan *Murder as usual* (Keyhole Crime, VD, 7,50). Dat komt omdat in het laatstgenoemde verhaal de speurder halsoverkop verliefd wordt op de secretaresse van een vermoorde politicus. Voor een beetje

nuchtere lezer is dat niet te verteren, omdat de hoofdpersoon nergens anders meer aan denkt. De politicus was veelbelovend en mogelijk een toekomstige kandidaat voor het presidentschap. Na de Watergate-periode mag iedereen verwachten dat de moord een netwerk van politieke belangen blootlekt. Andere schrijvers hebben dat thema veel beter behandeld. *Random killer* maakt weer wat goed door de aardige beschrijving van de upperten van New York die graag in een chique hotel komt, maar de kans loopt daar niet levend vanaf te komen. Een televisieinterviewer en een feministe die niets met elkaar uitstaande hebben worden vlak na elkaar in het hotel vermoord. Twee jaar eerder blijkt in een luxe skihotel in Denver net zo'n moord te zijn gepleegd, maar dan is de lezer al ver in het ingewikkelde verhaal dat eindigt met heldhaftig optreden van de hoteldirecteur in New York. (HG)

Peter Alding's *Ransom town* (Keyhole Crime, VD, 7,50) begint met een ooggetuigeverslag door een rechercheur van een actie van terroristen die geld willen hebben en anders dreigen een stadje in de fik te steken. Hun doel zou de bevordering van de sociale gelijkheid zijn. De rechercheur heeft het er maar moeilijk mee en met hem de lezer. Het speurwerk vordert traag omdat de politie overwerkt, onderbezet en onderbetaald is. Misschien gold dat ook voor de schrijver, want het boek sleept zich voort en je raakt vlug in de war met alle namen omdat geen mens in dit boek echt tot leven komt. Het verhaal dat Lawrence Block over een beroepsinbreker schreef is

veel leuker. In *The burglar in the closet* (Keyhole Crime, VD, 7,50) krijgt de inbreker de opdracht van zijn tandarts om diens ex-vrouw te beroven. Bij de actie raakt hij in een kast verzeild, verliest de juwelen, maar komt wel in aanraking met moord, liefde en vals geld. Je komt verder een hoop te weten over sloten, inbrekersjargon, drinken en de hoofdpersoon zelf. Lawrence Block heeft zijn huiswerk goed gedaan, maar laat zijn hoofdpersoon soms eerder klinken als een trotse socioloog die zijn veldwerk voltooit dan als een bescheiden inbreker. Maar het is wel een innemende inbreker en een onderhoudend verhaal. (LB)

Veel mis

Van Patricia Highsmith schijn je te moeten leren houden, maar hoe lang moet je daar mee doorgaan? *The boy who followed Ripley* (Penguin, NL, 13,30) is in ieder geval taaie kost. Hoofdpersoon van het verhaal is een jonge moordenaar met een rijke erfenis die door wroeging wordt achtervolgd. De meer ervaren schurk Ripley tracht hem duidelijk te maken hoe met dat gevoel te leven valt. Andere professionele misdadigers doen ook een goede daad, terwijl de jongeling lastig wordt gevallen door beurtelings familie, autoriteiten en amateuristische kidnappers. Via Parijs, Berlijn, Hamburg en New York sleept dit onwaarschijnlijke verhaal zich naar zijn voorspelbare einde. Het is ook al zeker een jaar in het Nederlands te volgen als *Ripley achterna* (Bakker, 27,50). (FH)

Volgens de omslagen van zijn boeken schrijft Jerome Charyn 'epische verhalen over misdaad en passie in de grote stad'. In *Marilyn the wild* (Avon, VD, 11,50) en *Blue eyes* (Avon, VD, 11,50) is de held, als je al van een 'held' kan spreken, chief inspector Isaac Sidel, de joodse godfather van Manhattan, New York. In *Marilyn the wild* probeert een groep jongeren de macht van Sidel te breken door aanslagen te plegen op zijn vrienden, zijn moeder, zijn dochter Marilyn die voor de titel van het boek zorgde en uiteindelijk op Sidel zelf. In *Blue eyes* is Sidel een tijdlang als zogenaamd omgekocht politiemanager lijfwacht van een gangsterfamilie in een poging een handel in blanke slavinnen op te rollen. Helaas zijn de verhalen van Charyn niet zozeer episch als wel verward en daarom moeilijk te volgen. Dat komt door het taalgebruik en de onduidelijke introductie van personen en situaties. Soms moet je een stukje drie keer lezen om er achter te komen waarover het gaat. Isaac Sidel blijft in beide verhalen een soort schim op de achtergrond en ook de andere personages krijgen nauwelijks reliëf. (HG)

Leed in de provincie

Het geloof in hekserij is nooit helemaal verdwenen en in *Death on a broomstick* van G.M. Wilson (Keyhole Crime, VD, 7,50) wordt het weer hevig aangewakkerd als de huurster van de hoofdpersoon dood wordt aangetroffen. Ze lijkt van grote hoogte te zijn gevallen en een bezemsteel wordt in haar buurt aangetroffen. Dat gebeurt net als in zoveel Engelse misdaadromans in een landelijk gelegen dorpje, waar de kletsgrage oude dametjes altijd in overvloed aanwezig zijn. Het thema van hekserij is niet echt serieus vol te houden en het eindigt allemaal nogal in slapstickachtige gebeurtenissen, maar dat is voor ontspanningslectuur geen echt probleem. (HG)

W.J. Burley heeft met *Wycliffe and the scapegoat* (Keyhole Crime, VD, 7,50) ook oude gebruiken en een landelijke sfeer als elementen voor het verhaal genomen. In Cornwall is er een oud oogstfeest waarbij een zondebok wordt opgeknoopt, verbrand en in zee gegooid. Na afloop van het feest blijkt ook iemand uit het dorp een navenant lot te hebben getroffen en uiteraard staat niemand klaar om in tegenstelling tot bij de zondebok die om te beginnen al levenloos was, de daad te bekennen. Inspecteur Wycliffe moet zorgvuldig proberen roddel en waarheid te ontwarren, voordat de dorpsgemeenschap de ware dader oplevert. (HG)

Patricia Highsmith: lectrur of literatuur?

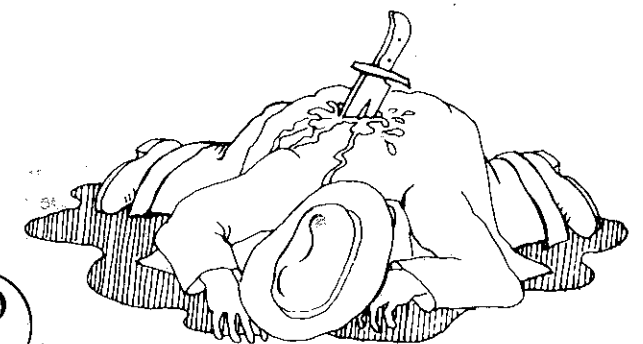
A pint of murder van Alisa Craig (Bantam, VD, 7,75) speelt ook in een dorpje, maar dit ligt voor de verandering eens in Canada. Iedereen kent iedereen, met het gevolg dat allerlei theorieën omtrent mogelijke daders zeer gemakkelijk ontspruiten. Het is een klassiek verhaal van de ene moord die de ander uithaalt. De echte Mounties, de Royal Canadian Mounted Police, brengen de oplossing van de moorden op de oude bewoonster van een statig landhuis, haar arts en haar hulp in huis. De drie moorden in enkele dagen worden zeer laconiek geaccepteerd - maar dat geldt voor meer detectiveverhalen - en iets meer gevoeligheid op dit punt zou men mogen verwachten. Dat doet er niet aan af dat *A pint of murder* een mystery story is die prettig leest. (WV)

Als karakteranalyse van een vrouw met criminele neigingen is *Letter of intent* van Ursula Curtis (Keyhole Crime, VD, 7,50) de moeite waard. Het gaat over een meisje uit de sloppen met ambitie, dat bereid is letterlijk over lijken te gaan om een vrouw van aanzien te worden. Alles in haar leven gaat om het maken van de juiste indruk en ze is daarom geobsedeerd door kleding, kapsel en meer van dat soort uiterlijke zaken. Als lezer word je wel snel moe van achter deze ondernemende dame aan te rennen. Met de vrouw uit *The menace within* (Keyhole Crime, VD, 7,50) van dezelfde schrijfster krijg je eerder medelijden. Ze wordt in een huis waar ze op past geterroriseerd door twee schurken. Ze zit in dat huis omdat haar tante in het ziekenhuis terecht is gekomen nadat ze zich een beroerte was geschrokken van een man die in haar huis opdook. De nicht krijgt daar dan ook mee te maken en dat terwijl ze ook nog een klein kind van een ander onder haar hoede heeft. Gelukkig lijkt dat wicht weinig van de ellende om haar heen te merken. Zoals in veel van deze verhalen is het een spel van ontsnapingspogingen en vrijdelingen daarvan tot aan de grote ontknoping. (LB, HG)

VD: importeur van Ditmar
NL: importeur Nilsson & Lamm

Crime de la Crime

De wereld is honds en misdadig: maar dat kan zeer opwekkend zijn!

In iedere boekhandel te koop
ARBEIDERSPERS SINGEL 262

Patricia Wentworth

Zilveren naalden doen hun werk

Twintig jaar na haar overlijden in 1961 worden de boeken van Patricia Wentworth nog steeds herdrukt en vertaald. Haar vrouwelijke detective **Miss Silver** is iedere keer het middelpunt van een verhaal, zoals in **Latter end** uit 1947 dat nu net als **Fatale voorspelling** (Sijthoff, 18,50) in het Nederlands is vertaald. Het is een typisch Engels moordverhaal dat zich in een buitenhuis afspeelt. Zoals is voorspeld wordt de vrouw des huizes vergiftigd en **Miss Silver** wordt te hulp geroepen om de schuldige te ontmaskeren. Net zoals in de andere boeken van Patricia Wentworth kom je in **Fatale voorspelling** de mengeling van moord en romantiek tegen die het werk van de schrijfster nog steeds zo geliefd maken.

Patricia Wentworth liet **Miss Silver** voor het eerst optreden in **Grey Mask** dat uit 1928 stamt, maar het is dan nog niet de **Miss Silver** zoals die in de latere boeken wordt beschreven. In **Grey mask** is ze een professionele detective die overal achterheen gaat en bij voorbeeld mensen volgt. Ze lijkt dan veel meer op Sherlock Holmes, hét grote voorbeeld van veel detective-schrijvers, dan op bij voorbeeld **Miss Marple**, een van de hoofdpersonen van Agatha Christie waarmee ze wel eens wordt vergeleken. De vriendschap, meevriendelijkheid en interesse die **Maud Silver** gingen kenmerken, komen pas goed in het latere werk tot bloei. Voor de schrijfster leek ze in 1928 ook geen belangrijke personage, want het duurde negen jaar en vijftien andere detectives, voordat ze **Miss Silver** opnieuw liet optreden. Dat gebeurde in **The case is closed** uit 1937. Vanaf dat moment ging **Miss Silver** steeds meer optreden in het werk van Patricia Wentworth. In 1945 verscheen **Silence in court**, het laatste boek waarin **Miss Silver** niet voorkomt. Daarna volgden nog 24 **Miss Silver**-mysteriën. De laatste aflevering uit de serie werd posthuum uitgegeven na haar dood in 1961. Patricia Wentworth was toen 83 jaar, wat betekent dat de **Miss Silver**-boeken voor een groot deel zijn geschreven in een periode dat de meeste mensen van hun pensioen zouden zijn gaan genieten.

Het is verwonderlijk dat er zo weinig bekend is over een schrijfster die nog steeds populair is. De biografische gegevens over Patricia Wentworth zijn beperkt en aan een foto van haar is ook niet te komen. Noch haar Engelse noch haar Nederlandse uitgever beschikken over een kiekje en ook de krant in het dorpje in Zuid-Engeland waar ze bijna veertig jaar heeft gewoond, had niets in zijn archief zitten. Je zou je voorstellen dat ze tientallen fancy-fairs heeft bijgewoond en vele malen de tentoonstelling van de plaatselijke planten- en bloemen-enthousiastelingen heeft geopend, waarbij veel foto's zijn gemaakt, maar niets van dit alles. Het leven voor Patricia Wentworth is voor een belangrijk deel voor de geschiedenis verdwenen.

De echte naam van de schrijfster luidde **Dora Amy Elles**. Ze werd in 1878 geboren in Mussoorie in het noorden van India als dochter van een officier van het Engelse koloniale leger. Haar schooljaren bracht ze in Engeland door, waarna ze naar India terugkeerde. In 1906 trouwde ze daar met een kolonel die vermoedelijk weduwnaar was en drie zonen had. Samen kregen ze een dochter. De kolonel overleed al spoedig, misschien wel in strijd tegen de lokale bevolking en zijn weduwe trok met haar kinderen naar Engeland. Om de opvoeding te kunnen betalen begon ze daar met schrijven, een van de weinige beroepen die voor een vrouw met haar achtergrond in die tijd openstond. Patricia Wentworth begon met historische romans die zich in de achttiende eeuw afspeelden. Met een van die boeken, **A marriage under terror**, won ze een vorstelijke prijs van enkele honderden Engelse ponden en kreeg daardoor ook erkenning als schrijfster.

In 1920 trouwde ze op tweeëntigjarige leeftijd opnieuw met een officier, een luitenant-kolonel. Ze verhuisden naar Camberley in Surrey en daar bleef ze wonen tot aan haar dood in 1961. Of haar man haar overleefde of niet, is verder niet duidelijk. In Camberley begon ze met het schrijven van detectives. De reden hiervoor ligt eveneens begraven in de geschiedenis. Ze had er in ieder geval steeds mee en concentreerde zich nu volledig op dit

De heldinnen van Patricia Wentworth zijn zich van geen kwaad bewust.

genre. Haar eerste detective uit 1923 heette **The astonishing adventure of Jane Smith**, haar laatste, zoals gezegd uit 1961, **The girl in the cellar**. Hoewel haar grote produktie doet vermoeden dat ze veel tijd aan schrijven besteedde, hield ze zich hiermee slechts in de wintermaanden bezig en dan nog alleen tussen vijf en zeven uur in de namiddag. Iedereen mag verder gissen naar de dingen waarmee ze de rest van haar tijd vulde. Misschien was haar man wel hulpbehoevend, maar over hem wordt niet meer gezegd dan dat hij zich verheugde in het succes van zijn vrouw en haar in het schrijven aanmoedigde. Bij het schrijven ging Patricia Wentworth niet uit van een strakke, gedetailleerde intrige, maar ze liet de gebeurtenissen en de personages zich gaandeweg ontwikkelen. Bij het doorlezen van haar boeken blijkt echter dat die ontwikkeling vrijwel steeds in hetzelfde spoor liep en dat haar personages van boek tot boek zich op dezelfde manier bleven gedragen. Daarmee legde ze het fundament van haar succes. Een serieschrijver trekt niet zozeer lezers aan door ze verrassingen te bereiden, maar door de zekerheid van het bekende te bieden.

Door de herhaling komt de lezer veel over **Miss Silver** te weten. Regelmatig wordt haar uiterlijk beschreven. Ze heeft een tenger gestalte en dik grijs-blond haar dat ze overdag en 's nachts in bedwang houdt met een haarnetje. Haar leeftijd wordt niet precies duidelijk, maar ligt ergens boven de vijftig. Haar garderobe wordt uitvoeriger weergegeven. **Miss Silver** heeft een schoudermantel van

goudkleurig bont, een blauwe kamerjas met gehaakte versieringen, verschillende hoedjes met bloemen, een broche van eikenhout in de vorm van een roos met een parel in het hart, een olijfgroene japon van kashmierzijde en een fluwelen jasje dat ze altijd meeneemt naar de tochtige landhuizen waar ze veelvuldig naar toe moet voor haar werk. Ook haar eigen flat krijgen we voorgeschoteld, maar vooral haar familie en vriendschaar en daardoor ook de tweede levensvervulling van **Miss Silver**: het breien. De pennen klikken voortdurend voor de vier kinderen van haar lievelingsnichtje en ook tijdens het aanhoren van de klaagverhalen van een andere nicht over de kwalen van haar man en geldgebrek, brei ze noest door. Als de familie niet over de vloer is, komt een bevriende inspecteur van Scotland Yard wel langs die zelf ook een uitgebreide familie heeft, waarin nogal eens iets loos is, wat **Miss Silver** aan het speuren brengt. Uit de tijd dat ze gouvernante was kent ze nog een pupil die het tot commissaris van politie heeft gebracht en dan is er ook nog de trouwe huishoudster. **Miss Silver** straalt zó een sfeer van vertrouwen en geborgenheid uit dat zelfs de meest gesloten mensen aan het praten slaan en mensen die van nature al geneigd tot kletsen zijn moeilijk van ophouden weten. Maar door haar bekende zachte doch doordringende kuchje onderbreekt zij hen als ze zelf een vraag wil stellen. Hoewel ze beroepsmatig detective is, wordt er nooit over geld gepraat en als het toch ter sprake komt, gaat **Miss Silver** er niet op in. Ze is blijkbaar gewend met keurige

mensen om te gaan die uit zichzelf rekeningen betalen. Maar gezien de staat die **Miss Silver** voert is ze nooit rijk geworden van haar werk. Ze doet zich in ieder geval eenvoudig voor in materiële opzicht. Geestelijk brengt ze wat meer in. Zo is haar taalgebruik doorspekt met citaten van de negentiende eeuwse dichter Tennyson, bekend gebleven door zijn epische gedicht *The charge of the light brigade*, die graag levenslessen in zijn werk verwerkte.

Als lezer ben je geneigd in de detective uit de boeken de schrijfster zelf te zien, een vrouw die ook sterk aan haar familie hing en uit het weinige dat over haar bekend is, verder niet van veel ophef hield. Men moet echter niet vergeten dat de **Miss Silver**-boeken slechts de helft van de totale produktie van 65 detectives beslaan. Patricia Wentworth heeft dus niet haar hele ziel en zaligheid aan **Miss Silver** verbonden. Die andere boeken hebben echter wel dezelfde kenmerken als de **Miss Silver**-verhalen. Vanaf haar eerste boek, *The astonishing adventure of Jane Smith* kom je de elementen tegen die je ook in de andere verhalen terugvindt. Het verhaal speelt zich meestal in oude, sombere landhuizen af met geheimzinnig krakende trappen en lange gangen of in donkere, sinistere sloppen en stegen van Londen. De misdadigers gaan vaak schuil achter een keurig uiterlijk, zodat de heldin van het verhaal, vaak een jong (wees)meisje, het dodelijke gevaar niet ziet aankomen. Testamenten met geheime clausules die dreigen mensen te ontfermen, zijn nogal eens de oorzaak van de ellende. Maar niet alleen de misdaad tiert in de boeken van Patricia Wentworth, ook de liefde krijgt een ruime kans. **Miss Silver** vindt de moordenaar en de heldin van het verhaal de ware Jozef, meestal een keurig, hardwerkend jongmens met goede vooruitzichten. De schrijfster heeft de neiging de romance in haar boeken teveel aandacht te geven ten koste van een spannende opbouw van het verhaal. De boeken krijgen daarom nog wel eens het karakter van een sjaal waaraan vlijtig wordt gebreid, maar die niet af wil komen.

Veel van de ingrediënten die Patricia Wentworth gebruikt werden ook door haar tijdgenoten gehanteerd, bijvoorbeeld door Dorothy Sayers, Ngaio Marsh en Agatha Christie. Deze laatstgenoemde schrijver heeft **Miss Marple** geschapen, ook een detective die graag een breiwerkje vasthield, maar daarmee houden de overeenkomsten op. **Miss Marple** is een

amateur-detective die achter haar façade van oud, onschuldig dametje zich met dingen gaat bemoeien waar ze toevallig mee in aanraking komt. **Miss Silver** oefent haar werkzaamheden beroepshalve uit en laat zich aan iedereen meteen als scherpzinnig iemand kennen. Agatha Christie had verder ook een sterkere voorkeur voor de puzzle in haar verhalen, terwijl Patricia Wentworth veel meer de mensen in haar boeken aandacht gaf, vandaar de romances die steeds weer opduiken en de vele babysokjes, sportkousen, truien en ander lijfgoed dat **Miss Silver** als nevenactiviteit produceert. Iedereen die van een knus, romantisch moordverhaal houdt en dat hoeven dus niet alleen oma's te zijn, kan aan haar boeken plezier beleven. 'Ik houd ervan om gewone mensen te portretteren die overtuigend overkomen en die zich in buitengewone omstandigheden bevinden', zei de schrijfster zelf over haar eigen werk en breide weer nijver een nieuw werk in het vertrouwde patroon. (HC)

- Ongeveer de helft van de **Miss Silver**-boeken is nog steeds leverbaar in een Nederlandse, Engelse of Amerikaanse uitgave. De overige detectives die Patricia Wentworth schreef zal men in een tweedehandsboekenwinkel moeten zoeken.
- De leverbare titels zijn:
- '28 **Grey mask**. Coronet, VD, 9,80.
 - '44 **The clock strikes twelve**. Coronet, VD, 9,80.
 - '44 **The key**. De vier sleutels. Sijthoff, 15,—.
 - '45 **The traveller returns**. Coronet, VD, 8,70. Bantam, VD, 8,95 (*She came back*). De vrouw in het blauw. Sijthoff, 15,—.
 - '46 **Pilgrim's rest** (*Dark threat*). Coronet, VD, 9,80.
 - '46 **Spotlight** (*Wicked uncle*). Coronet, VD, 9,80.
 - '47 **Latter end**. Coronet, VD, 7,50. *Fatale voorspelling*. Sijthoff, 18,50.
 - '48 **Eternity ring**. Coronet, VD, 9,80.
 - '48 **The case of William Smith**. Coronet, VD, 8,70.
 - '50 **Through the wall**. De grens. Sijthoff, 15,—.
 - '51 **Ivory dagger**. Bantam, VD, 8,95. *De ivoren dolk*. Sijthoff, 15,—.
 - '52 **Ladies bane**. Coronet, VD, 9,80. *Stem in de mist*. Sijthoff, 15,—.
 - '53 **Out of the past**. Coronet, VD, 8,70. *Moord op de rotsput*. Sijthoff, 15,—.
 - '54 **The Benevent treasure**. Coronet, VD, 9,80.
 - '55 **Poison in the pen**. Coronet, VD, 8,70. Bantam, VD, 7,75.
 - '55 **The listening eye**. Coronet, VD, 8,70. Bantam, VD, 7,75.
 - '56 **The fingerprint**. Coronet, VD, 9,80. Bantam, VD, 7,75.
 - '58 **The Alington inheritance**. Coronet, VD, 8,70. *De gestolen brief*. Sijthoff, 15,—.
 - '61 **The girl in the cellar**. Coronet, VD, 8,70. *Het lege huis*. Sijthoff, 15,—.

Puzzelstukjes

Michael Z. Lewin heeft zijn vaste held, de privédetective Albert Samson uit Indianapolis, op stal laten staan en met **Outside in** (Berkley, VD, 8,95) een boek gemaakt over een detective-schrijver. Het verhaal over een etentje met moord wordt afgewisseld door stukjes uit het boek waar de schrijvende hoofdpersoon mee bezig is. De botte, keiharde superman in dat verhaal brengt het er heel wat beter vanaf dan zijn stuntelige schepper in de werkelijkheid van alle dag. Een amusant boek, waarin de hoofdpersoon die in zijn leven al een flinke stapel detectives heeft geschreven, teleurgesteld moet ervaren dat dit hem bij het oplossen van een echte misdaad niet noodzakelijk een voorsprong geeft.

Klassieker dan de puzzeldetectives van Ellery Queen kan het bijna niet. Ook **The French powder mystery** (Hamlyn, VD, 9,80) is voorzien van de altijd handige 'cast of characters', een tekening waarop de plaats van het misdrijf is aangegeven en de bekende ingelaste pauze om de lezer op basis van dezelfde gegevens als Ellery Queen zelf, de schuldige te kunnen laten aanwijzen. Het meer dan een halve eeuw oude boek blijft een wedstrijd hersengymnastiek tussen schrijver en lezer die moet ontdekken wie de vrouw van een warenhuisgigant in een electrick opklapbed heeft vermoord dat ten overstaan van een verbijsterd publiek wordt gedemonstreerd. Het poeder uit de titel is heroïne, maar verder moet de lezer het zelf maar ontdekken.

Korte detectiveverhalen vormen een moeilijk en vaak ondankbaar genre, maar Edmund Crispin heeft zich in 1953 er toch aan gewaagd. **Beware of the trains** (Penguin, NL, 11,75) bevat een reeks van zestien wat vermoeiende, maar vakkundig geschreven verhalen. Vermoedend omdat de vaste hoofdpersoon van Crispin, de hoogleraar in de Engelse letterkunde Gervase Fen, tevens vrijtijdspeurder, gemiddeld tweederde van het verhaal opeist om uit te leggen - meestal ten overstaan van een bewonderend toeluisterende dienaar van de lange arm der wet - hoe hij in één oogopslag ontwaarde hoe de vork in de steel zat. Aardig is **LACRIMAE RERUM**, waarin een dame gebruik maakt van het principe dat niemand twee keer voor hetzelfde vergrijp vervolgd kan worden en zo de justie voorgoed uit handen blijft. (GJT)

Een van de latere nummers die de Engelse schrijfster E.X. Ferrars aan haar reeds lange serie detectives toevoegde is **Last will and testament** (Bantam, VD, 7,75) dat in het Nederlands **Laatste wil** heet (Prisma, 6,50). Het gaat hier om een aflevering van de sedert jaar en dag goed lopende intrige over een sterfgeval van een oude dame en de gewelddadigheden die over haar nalatenschap ontstaan. De oude dame stierf in dit geval een natuurlijke dood en haar erfenis bestaat in feite niet meer, maar een neef, niet en een achterneef trachten hem nog wel in te palmen. Het echtpaar dat de huishouding en de tuin voor de ontslapen deed, speelt ook nog een vreemde rol in het verhaal. Een vlot lopend en gemakkelijk lezend werkje van het beroemde dozijn waar er zoveel ingingen. (WV)

Witness for the prosecution van Agatha Christie (Dell, VD, 8,95) verscheen voor het eerst in 1924 en is al vele malen herdrukt. Het bevat negen verhalen, waarvan het titelverhaal de basis vormde voor de gelijknamige film van Hitchcock met Marlene Dietrich en Charles Laughton. Het blijkt dat het verhaal maar 23 bladzijden omvat, maar ook bij deze beperkte omvang toont Agatha Christie zich een meesteres in het om de tuin leiden van de lezer. Ze maakt daarbij gebruik van insinuaties, roddel of naïeve interpretaties van iemands gedrag, waarbij je achteraf moet concluderen dat je veel te snel hebt geoordeeld op basis van onvoldoende informatie. Uit de rol die verschijnen als hypnose, auto-suggestie en karakter-analyse spelen, spreekt de geest van de jaren twintig. De verhalen zijn zo te dateren, maar gedateerd zijn ze volstrekt niet. Nog steeds kan maar weinig in de schaduw van het werk van Agatha Christie staan. (LB)

Blijvertjes

Uitgeverij **Harper & Row** is een pocketreeks begonnen die de **Perennial Library** heet en waarin allerlei oud werk is opgenomen. Dat is een mooi initiatief in deze tijd waarin een boek heel snel zijn weg naar de klant moet vinden, omdat het anders in de restantenboekwinkel terecht dreigt te komen of nog erger, in de versnipperaars. Om die reden zou je niet al te veel moeten klagen over het gebrek aan een gemeenschappelijke identiteit dat de boeken uit de eerste lading kenmerkt. Het gaat om boeken van enkele decennia en van enkele jaren terug, om politiciers, puzzeldetectives en om boeken van de harde jongens. In de reeks zit onder meer George Harmon Cox, een korte verhalen schrijver die in 1935 romancier werd met **Murder with pictures**. (Perennial, NL, 8,95). In dit boek introduceert hij een van zijn seriehelden, de persfotograaf Kent Murdock, die door zijn connecties met politie en onderwereld vaak een lijk op de kiek mag zetten. Murdock is een nette vent die door een nogal sloerieachtige echtgenote in de tang wordt genomen. Een moord op een advocaat voor kwade zaken die in hetzelfde flatgebouw als Murdock woont, brengt de oplossing van zijn persoonlijke problemen en zorgt voor enkele aardige primeurs voor zijn krant. De pagina's worden in lood gezet, iedereen draagt een gleufhoed, de politie kauwt op een sigarepeuk en veel types lopen met een blaffer op zak. Smakelijke kost voor mensen die Humphrey Bogart maar niet kunnen vergeten. (TC)

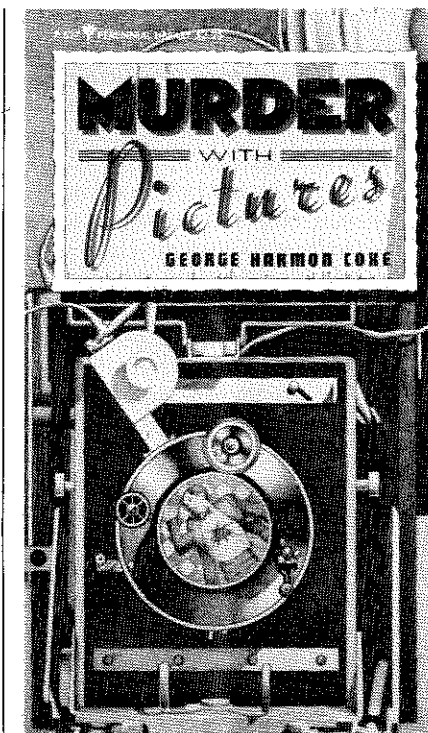
De verhalen van Henry Webster en Henry Wade stammen eveneens uit de dertiger jaren. **Who is the next** van Webster (Perennial, NL, 8,95) gaat over de moord op een oude rijkard, waarna een kleinzoon na jarenlange afwezigheid opduikt. Hij en zijn zusje zijn de enige nazaten. Nu blijkt ten tijde van de moord iemand bij het huis te hebben rondgehangen die als twee druppels water op de kleinzoon lijkt. De lezer voelt nu aan dat er iets niet pluis is, want waarom introduceert de schrijver een dubbelganger (een truc die ook toen al een baard had)? Precies om tot het laatste hoofdstuk verborgen te kunnen houden wie de echte kleinzoon is. (HK)

The hanging captain (Perennial, NL, 9,80) van Henry Wade heeft zoals dat hoort voorin een plattegrond van het deftige Engelse landhuis waar het misdrijf plaatsvindt. Een kapitein van de dragonders wordt bungelend aan een gordijnkoord in de studeerkamer aangetroffen. De voor de hand liggende gevolgtrekking dat hier sprake is van zelfmoord moet uiteraard snel worden verworpen. Verdachten komen en gaan, motieven duiken op om weer te verdwijnen en alibi's die het ene moment nog trots overeind stonden, zijn het volgende moment ineengeschrompeld. Een knap geconstrueerde sfeervolle thriller geschreven in het Engels waarvan de betere kringen zich zo goed kunnen bedienen. (HK)

Vrouwenarbeid

Stel je voor dat je een succesvol schrijver bent en dat je vrouw van je is weggegaan en je je leven zonder haar uitstekend hebt ingericht met een vriendin. Plotseling staat dan je vrouw weer voor je neus die door chantage afdwingt dat ze weer bij je komt. Mary McMullen heeft dat gegeven heel leuk uitgewerkt in **Welcome to the grave** (Keyhole crime, VD, 7,50). De schrijver praatte altijd al in zichzelf, dus er is maar weinig voor nodig om hem helemaal over de rand van de gekte te krijgen. De terugkeer van zijn vrouw doet hem besluiten de perfecte moord uit te voeren. Helaas voor hem, maar niet voor de lezer, is dit weer een van de keren dat het mislukt. **Welcome to the grave** is aardiger dan **A dangerous funeral** dat ook in deze serie verscheen. Het enige storende in het verhaal is een er met de haren bijgesleepte affaire tussen de zuster van de schrijver en zijn uitgever. (HG)

Margaret Millar is een schrijfster die op twee manieren bekend is geworden. Ze schrijft mooie psychologische

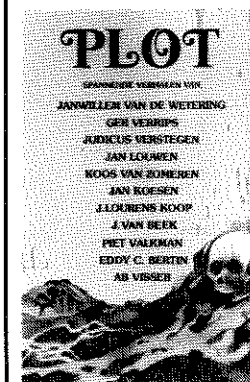

thrillers en ze is getrouwd met Ross Macdonald die de misdaadlectuur private eye Lew Archer heeft geschonken. **Ask me for tomorrow** (Keyhole crime, VD, 7,50) is een van haar meest recente boeken en is ook vertaald als **De man van mevrouw Decker** (Arbeiderspers, 20,50). Mevrouw Decker huurt iemand om haar eerste echtgenoot op te sporen die ergens in Mexico is verdwenen, terwijl ze zelf haar

tweede echtgenoot de oren van het hoofd praat. Deze man is volledig verlamd op een ooglid en een vinger na en kan daarom geen weerwoord tegen haar geratel geven. Zoals vaak bij Margaret Millar zijn de zaken niet zoals ze eruit zien, maar omdat ze heel plausibel de lezer een rad voor de ogen kan draaien, blijft ook dit boek boeiend tot de laatste pagina. (HG)

Misschien is het een kwalificatie die niet bij detectives past, maar de verhalen van Jane Langton waarin de gepensioneerde speurder Homer Kelly optreedt, kunnen als 'gezellig' worden aangeduid. Dit is dan vooral aan Kelly te danken, een beminlijke, wat warhoofdige intellectueel die niet alleen op zijn gezonde verstand maar ook op zijn intuïtie afgaat en daarbij doet denken aan zijn TVcollega Columbo. De verhalen spelen dit maal niet in Engeland, maar in Nieuw-Engeland in het oosten van USA. In **Dark Nantucket noon** (Penguin, NL, 11,75) wordt aan de voet van een vuurtoren n.b. tijdens een zonsverduistering een jonge vrouw vermoord - de vrouw van een bekend schrijver. Nantucket is tussen twee haakjes het eiland van waaruit **Melville** kapitein Ahab op **Moby Dick** liet jagen, een literair gegeven dat in het verhaal breed wordt uitgemeten. **Memorial Hall murder** (Penguin, NL, 11,75) speelt op de Harvard-universiteit en de

DE NIEUWE GENERATIE VAN NEDERLANDSE THRILLERAUTEURS VERZAMELD IN PLOT

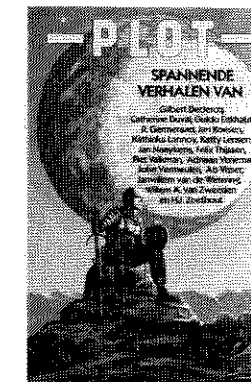

PLOT; jaarboek voor oorspronkelijke Nederlandse misdaad, horror, SF en spionage

In Plot 1:

J. van Beek, Eddy C. Bertin, Jan Koesen, J. Lourens Koop, Jan Louwen, Piet Valkman, Ger Verrips, Judicus Versteegen, Ab Visser, Janwillem van de Wetering, Koos van Zomeren

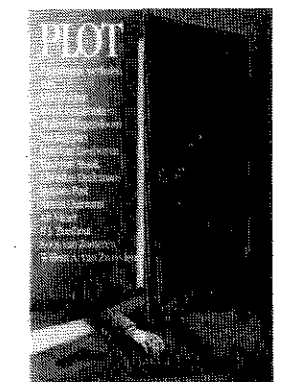
Paperback f 17,50

In Plot 2:

Gilbert Deciercq, Catherine Duval, Guido Eekhout, R. Gemperead, Jan Koesen, Kathinka Lannoy, Katty Lensen, Jan Naaykens, Felix Thijsen, Piet Valkman, Adriaan Venema, John Vermeulen, Ab Visser, Janwillem van de Wetering, Willem A. van Zweeden, H.J. Zoethout

Paperback f 17,50

In Plot 3:

Jelle Bakker, Frank Frankhuizen, Willem Hogendoorn, Nel Kuypers, Bob van Laerhoven, Paul van Mook, Christian Oerlemans, Jacques Post, Anton Quintana, Ab Visser, H.J. Zoethout, Koos van Zomeren, Willem A. van Zweeden

Paperback f 17,90

EM Elsevier Manteau
Bij elke boekhandel

De nieuwe misdaadroman van Tomas Ross, de meest geprezen Nederlandse thrillerauteur.

De pers over
De honden van het verraad:

- De traditie van de grote thriller - Rinus Ferdinandusse
- Uiterst vakkundig in elkaar gezet - De Volkskrant
- Een absolute uitschieter... - Ab Visser

Prijs f 24,50

**VAN HOLKEMA & WARENDORF
BUSSUM**

VERKRIJGBAAR BIJ DE BOEKHANDEL

Messiah van Händel is hier het leitmotiv. Een bomaanslag zet Kelly die als gelegenheidsdocent optreedt, aan het werk. De dood van de dirigent van het koor blijkt niet door iedereen diep te worden betreurd. Dat klinkt misschien minder gezellig, maar met de boeken in je hand, die voorzien zijn van aardige illustraties van de schrijfter zelf, denk je daar anders over. (GJT)

Opnieuw in de slag

Voor haar nieuwe spionageroman heeft Helen McInnes een modern onderwerp uitgezocht. **The hidden target** (Fontana, VD, 11,25) heet deze aflevering uit de lange serie die de koningin van de spionageschrijvers heeft voortgebracht tot nu toe. Terrorisme is het onderwerp. In een vlot en spannend geconstrueerde intrige beschrijft ze de tocht over de halve wereld van een groep studenten waarbij enkele hoog scorende terroristenleiders blijken te zijn. In het Nederlands heet het boek **Startpunt Amsterdam** (Sijthoff, 19,90) maar dat is voor een verhaal dat in Essen begint en via Rotterdam pas in Amsterdam belandt, enigszins misleidend. De diverse nationale inlichtingendiensten kunnen maar moeizaam tot samenwerking komen in hun jacht op de terroristen en aan het eind begint de tocht wel erg uitgesponnen te raken, want een anti-climax-effect geeft. Dat is jammer, omdat het een vlot boek is dat in het algemeen heel plezierig leest.

In **Air Force One is down** van John Denis (Fontana, VD, 9,80) gaat het enigszins om een vervolg op **Toren gegijzeld** van Alistair MacLean. In beide boeken speelt de ietwat onwaarschijnlijke mr. Smith de klassieke boevenrol. MacLean heeft de opzet gemaakt, maar John Denis heeft de uitwerking voor zijn rekening genomen en het boek is daarom onder zijn naam uitgebracht. Eerst ging het om de bezetting van de Eiffeltoren, waarbij de moeder van de Amerikaanse president werd gegijzeld. Nu wordt een vliegtuig gekaapt waarin de Amerikaanse vice-president en Arabische olieministers zitten. Het is duidelijk wie de volgende keer aan de beurt is. Ook nu is de UNACO (United Nations Anti-Crime Organisation) de tegenstrever van de geniale, maar boosaardige Smith, die uiteraard wederom het onderspit delft. Denis schrijft in een stijl die inderdaad veel aan MacLean doet denken. In een onbezet weekend zou men dit na kunnen gaan. (WV)

Thrillers & Detectives

John Wainwright is een vakkundig auteur, hoewel je je afvraagt of het resultaat van zijn werk niet aanmerkelijk beter zou zijn, als hij zijn drang tot veelschrijverij in toom zou houden. **Dominoes** (Magnum, VD, 11,50) is alweer zijn vijftigste boek, waarin een lerares aan een tweederangs *private school* zelfmoord pleegt. Haar man werkt aan dezelfde school. Bij het blootleggen van de achtergronden speelt een homoseksuele collega een beslissende rol. Rondom dit gegeven heeft Wainwright een aantal gruwelijke gebeurtenissen samengeharkt, waarvan hij tevergeefs probeert te suggereren dat zij door de zelfmoord onafwendbaar zijn opgeroepen. (HK)

Een politieman heeft in de tijd dat hij nog bij het korps zat een grote slag geslagen samen met een collega en een handlanger, door bij een onderwereld-transactie een grote partij cocaïne en het geld voor de aanschaf ervan ten eigen bate te confisceren. Met dit geld is hij in een rustig stadje een nieuw leven begonnen totdat op zekere dag het zwaar verminkte lijk van de handlanger in zijn voortuin wordt gedeponerd. Tot dan lijkt **Off duty** van Andrew Coburn (Sphere, VD, 9,80) een spannende harde thriller te worden. Die verwachting komt grotendeels uit als blijkt dat de bestolen gangsters stromannen van de Maffia waren en geen kleine jongens, zoals de politieman dacht. Maar de voortdurende aandacht die het priveleven van de hoofdpersoon krijgt en waarin de nadruk op partnerruil ligt, leidt de aandacht teveel af. (HK)

John D. MacDonald:
maatschappijkritisch geweld

Terwijl zijn schepper de pensioenge-rechtigde leeftijd heeft bereikt, houdt Travis McGee, de serieheld van John D. MacDonald, de onbestemde leeftijd van rond de veertig. Uiterlijk is McGee misschien niet veranderd, de avonturen die hij beleeft krijgen in de meest recente boeken wel een ander karakter. In tegenstelling tot vroeger komt hij steeds meer tegenover marginale groepen in de samenleving te staan. Vorige maal waren het terroristen, in **Free fall in crimson** (Collins, NL, 43,90) gaat het om criminele motor-freaks. De maat van McGee, een econoom die Meyer heet en zijn naam eer aandoet, wordt aan het eind bijna van het leven beroofd, maar dan zou het onmogelijk zijn geweest om McGee in nieuwe avonturen een gehoor te geven voor zijn maatschappij-kritische opmerkingen. Alles loopt dus opnieuw goed af. (TC)

Rijk en niet gelukkig

Met opvallende precisie heeft HRF Keating ervoor gezorgd dat alle vereiste ingrediënten voorhanden waren om van **The murder of the Maharajah** (Hamlyn, VD, 9,80) een boek in de stijl van Agatha Christie te maken. Na de moord op de puissant rijke vorst houdt een beperkt aantal verdachten elkaar noodgedwongen gezelschap in het Indiase paleis. Om het helemaal mooi te maken ontwikkelt zich ook nog een Holmes-Watson-relatie tussen de te hulp geroepen inspecteur van politie en de schoolmeester van het talrijke nageslacht van de vorst. Tegen een nogal buitenissige décor ontspint zich een leuk verhaal, waarin de inspecteur, slim maar niet overdreven, steeds om de hoek van de deur kijkt als dat niet wordt verwacht. De dialogen met de schoolmeester zijn werkelijk zeer amusant. Peter Sellers had er een mooie rol van kunnen maken. (FH)

The bust-out king van Avery Gorman (Bantam, VD, 9,80) is een boek, waarin veel valt te lachen en met een verrassende afloop. Een slecht betaalde, benauwd levende docent hedendaagse Engelse literatuur erft een koffer van zijn oom, die een meester-oplichter met een gouden reputatie in de onderwereld was en een blanco strafblad. De inhoud zijn persoonlijke herinneringen en gedetailleerde beschrijvingen van de oplichterspraktijken van de oom met daarbij de opdracht een boek over zijn leven te schrijven. De leraar zet zich schorvoetend aan het werk, maar gaandeweg maakt zijn morele verontwaardiging plaats voor gevoelens van bewondering en afgunst. (HK)

De Nederlandse thriller

Bekentenissen van een uitgever

Bij de opmars van de Nederlandse thriller die de afgelopen tijd zichtbaar werd, speelt **Bert de Groot** een belangrijke rol. Als uitgever van de beide Kluwerdochters **Veen** en **Luitingh** heeft hij een serie Nederlandse debutanten durven uitbrengen die in ieder geval bij de kritiek goed zijn gevallen, terwijl hij daarvoor bij de uitgevergigant **Elsevier** ook al de moed bij elkaar raapte om eigen kweek-thrillers aan de man te brengen. In de serie gesprekken die **Thrillers & Detectives** heeft met de mensen die het steeds maar voortdurende aanbod van thrillers verzorgen, volgt dit keer een gesprek met Bert de Groot.

'Voordat ik bij Elsevier kwam, zat ik bij een wetenschappelijke uitgeverij en had ik dus weinig met thrillers te maken. Ik las bovendien ook zelden thrillers, behalve **Len Deighton** die ik ook later bij Elsevier heb kunnen binnenhalen. Bij Elsevier kreeg ik via een promotie de verantwoording voor onder meer de thrillers. Dat ging voornamelijk om recht-toe-recht-aan thrillers uit het buitenland en als je het 600ste boek hebt gezien dat over avonturen op Jamaica gaat en de 100ste *private eye-roman* dan wil je wel eens wat anders. Ik vond boven-

dien dat Nederland ook recht had op een eigen thrillerliteratuur. De makke is alleen dat we in Nederland geen traditie hebben van mensen die publieksboeken schrijven. Ze zijn er natuurlijk altijd wel geweest. **Theo Eerdmans** bijvoorbeeld heeft een aardig *private eye*-boek geschreven en **Rinus Ferdinandusse** had ook een heel behoorlijk niveau, ofschoon zijn boeken wat onevenwichtig waren en er twee hele zwakke bij zaten. Maar die schrijvers zijn na een tijdje weer verdwenen. Zo ging dat altijd. We kunnen in Nederland niet terugvallen op een traditie om dit soort boeken te maken. De Nederlandse literatuur vertoont een manco ten opzichte van de buitenlandse, vooral de Angelsaksische, maar ook de Franse en de Duitse. We hebben geen 'verhaal'-traditie en daardoor ontwikkelen onze schrijvers ook niet de vaardigheid om karakters te manipuleren. Nederlandse literatuur is voor een belangrijk deel bekentenisliteratuur, het gaat altijd om de jeugdherinneringen van de schrijver. Belangrijke thema's zoals de strijd van de eenling tegen de omgeving of tussen goed en kwaad, die vind je bijna nooit uitgewerkt. We hebben natuurlijk wel goede schrijvers, maar de middenmoot van vertellers ont-

Bert de Groot, van Rotterdamse ketelbink tot baron onder de uitgevers.

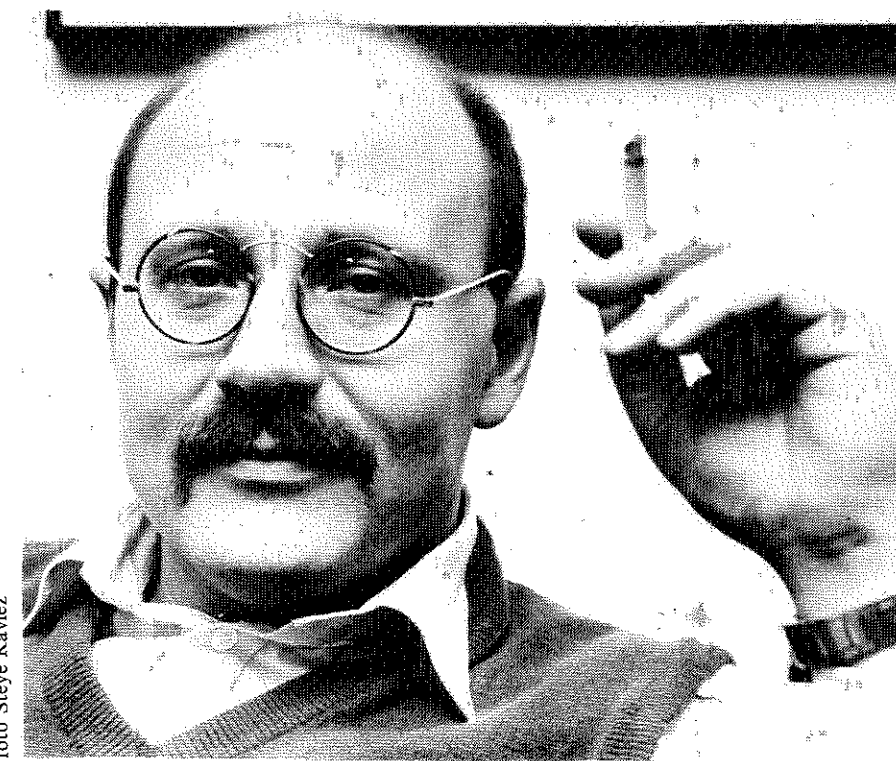

foto Steye Raviez

breekt, ofschoon **Wolkers** aardig in die richting komt en 't **Hart** natuurlijk helemaal. Maar toch, Nederlanders schrijven uiteindelijk voor zichzelf of voor God en ik vind dat je ook rekening met het publiek moet houden. Een-derde deel van de mensen leest toch al niet, een-derde leest alleen maar triviaal-lectuur en hele lichte ontspanningsromans en een-derde leest dan wel, maar wil zich deels dan ook nog ontspannen. Ik vind nu juist de thriller een hele goede mogelijkheid bieden om aan de smaak van een algemeen breed publiek te voldoen en tegelijk zeer essentiële dingen aan de lezer mee te delen. Als je bijvoorbeeld naar **Dashiell Hammett** kijkt die ik erg bewonder en waarbij vergeleken **Chandler** een sentimentele puritein is, dan zie je dat hij heel knap de sociale geschiedenis van zijn tijd op papier zet en ook heel goed een romance weet te beschrijven. Lees maar hoe hij die rare verhouding beschrijft van **Sam Spade** met dat meisje met dat rode haar, met die moeilijke naam, in de *Maltese falcon*.'

'Een thriller geeft schrijvers verder heel wat mogelijkheden. Ze kunnen zich op de compositie van het verhaal richten, ze kunnen erop uit zijn je ergens wijzer over te maken, maar ze kunnen zich ook concentreren op de karakters. En wat ook belangrijk is, een thriller is moralistisch. Dat spreekt de lezer aan en mijzelf ook. De lezer wil graag zien dat de schrijver zich ergens druk over maakt. Als je dan ook nog rekening wil houden met een lezer die een paar uur ontspanning zoekt en daarvoor ook heel makkelijk andere mogelijkheden heeft, dan ben je op de goede weg. Nou, als je dat zoekt, dan moet je onmiddellijk terugvallen op het buitenlandse aanbod en dat maakt het ook moeilijk voor schrijvers van eigen bodem.'

'Nederlandse auteurs moeten altijd opboksen tegen de top van het buitenlandse werk. Nederlandse uitgevers kunnen hier het beste brengen dat het buitenland kan leveren. Een paar jaar geleden had ik daarom sterke aarzelingen om met Nederlandse schrijvers te komen. Die kom je namelijk tegen doordat ze je een manuscript opsturen en de kwaliteit daarvan is meestal zwak. Het gebeurt

maar zelden dat iemand boven dat niveau uitstijgt. Aan de andere kant is het ook belangrijk dat iemand waarvan je de verwachting hebt dat hij het beter kan, zichzelf in druk ziet en hoort wat de kritiek van hem vindt. Ik ben daarom van mijn aarzelingen teruggekomen en bij Elsevier begonnen met Nederlandse auteurs. **Theo Capel** is daarvan een voorbeeld en **Ab Visser**. Bij *Visser* ging het om een herdruk en ik had de hoop dat hij daarna een nieuw boek zou maken. Ik vind dat *Visser* een paar prima boeken heeft geschreven en het is jammer dat hij het bijtje erbij neer heeft gegooid. Door verschil van inzicht tussen mij en hem, ook van financiële aard, is het niets geworden. Ik heb daar een heel vervelende correspondentie aan overgehouden. Overigens, na mijn vertrek bij Elsevier heeft men hem prompt daar weer laten zaken. Maar nogmaals, een herdruk is alleen maar goed als er nieuw werk volgt, zoals je nu bij **Joop van den Broek** ziet en bij **Willy Corsari** die ik met oud werk bij Veen breng, maar die op haar 83ste ook nog

Oordeel zelf of de nieuwe golf Nederlandse misdaadromans de vergelijking met buitenlands werk kan doorstaan en profiteer van de voordeelaanbieding die **Thrillers & Detectives** samen met uitgeverij Veen heeft georganiseerd. Zie daarvoor de onderstaande bon.

Bij uitgeverij Veen ziet men behalve naar goede verkoopresultaten, met belangstelling uit naar lezers die denken dat ze dit soort boeken ook kunnen schrijven.

WAARDEBON

geldig van 15-1-'82 tot 15-3-'82

Nederlandse thrillers
 Theo Capel: **Klein verdriet** 106-018
 Hans Neber: **Wie zwijgt, stemt toe.** 106-019
 Jacques Post: **Leer om leer** 106-017
 Felix Thijsen: **Wildschut** 106-020

Voor alle boeken geldt een normale prijs van f 16,90, waarop nu tijdelijk een korting van 20% geldt. De voordeelprijs bedraagt f 13,50.
 Maak een keuze of bestel alle vier de boeken.
 Deze waardebond moet u met uw bestelling (zie verder bestelformulier) meezenden. U kunt hem ook voor aankoop gebruiken bij iedere erkende boekhandel.

Naam: _____

Adres: _____

Woonplaats: _____

Thrillers & Detectives

met een nieuw boek bezig is. Bij Elsevier had ik ook contact met **Jacques Post** die op verzoek boeken voor me las en die zei dat hij ook wel eens een thriller wilde maken. Ik heb toen iets gedaan, wat maar heel zelden gebeurt, in ieder geval niet door mij. Ik heb hem een *outline* laten maken en een proefhoofdstuk en op basis daarvan een voorschot gegeven om het boek te schrijven. Hij heeft nu zijn tweede boek bij ons, *Een Samurai in Rotterdam* en hij doet het aardig. De Belgische televisie heeft bijvoorbeeld een optie op dat boek genomen.

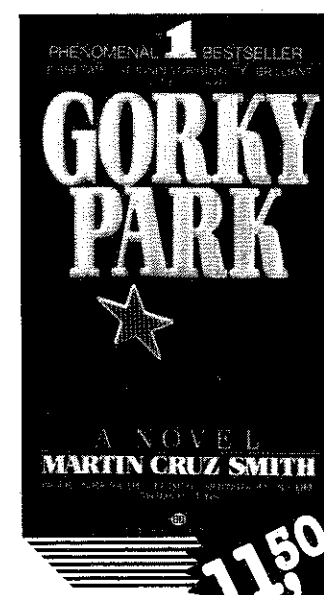
'Nou is het zo dat Nederlanders niet alleen maar dingen tegen hebben om een goede thriller te schrijven. De afgelopen tien jaar zijn er allerlei zaken in Nederland veranderd. Als je de krantekoppen over de *Lackheed-affaire* zag en bijvoorbeeld de *zaak-Aantjes*, dan zie je dat er tegenwoordig allerlei dingen in ons land gebeuren die je in een intrige kunt gebruiken. Verder is er sprake van een mentaliteitsverandering, waarbij schrijvers als voorhoede kunnen optreden. **Janwillem van de Wetering** met zijn schildering van niet al te masculiene agenten, die brengt iets onder woorden wat toch al enigszins leeft en draagt zo bij tot een andere kijk op bepaalde zaken. Dat bevestigt mijn stelling dat thrillerschrijvers juist door de aantrekkingskracht van hun boeken voor een groot publiek zaken van meer essentiële aard kunnen overbrengen.'

'Voor een uitgever is het verder, afgezien van incidentele narigheid, leuk om Nederlandse auteurs in zijn fonds te hebben. Het zal natuurlijk altijd maar een deel van je fonds blijven, maar wat is aangenamer dan met auteurs te kunnen werken die je aanspreken en waarmee je een goede relatie onderhoudt en die ervoor zorgen dat je je handel kunt plegen. Om goede buitenlanders te krijgen moet je iedere keer weer naar buitenlandse beurzen, waar je met Jan en alleman in de slag moet om mensen die je niet kent. Het publiek begint nu langzamerhand in Nederlandse auteurs te geloven. Op debuten zul je natuurlijk altijd verlies blijven maken, maar als er maar een lijn in zit, dan komt het succes wel. Bij Elsevier had ik **Desmond Bagley** in mijn fonds die nu topverkoppen haalt, maar daar hebben we eerst ook zes boeken van moeten brengen, voordat hij iets deed. Toen begon het wel meteen goed te lopen.'

(TC)

Now in paperback!

The thriller of the 80's

A triple murder in a Moscow park. Gorky Park. Three corpses found frozen in the snow, faces and fingers missing. Chief homicide investigator Arkady Renko is brilliant, sensitive, honest and cynical about everything except his profession. To identify the victims and uncover the truth, he must battle the KGB, FBI and New York police as he pursues a rich, ruthless and well-connected American fur dealer. Meanwhile, Arkady is falling in love with a beautiful, headstrong dissident for whom he may risk everything... Rich in insight, powerfully written, unrelentingly suspenseful and impeccable in its portrayal of Moscow life, here is **Gorky Park**.

'Brilliant... one of the best books of the season' Associated Press

'Uncommonly fine' New Yorker

'Extremely impressive' Financial Times

'Marvellously exciting' Publisher's Weekly

'Far more than a crime thriller' The Times

'Straight to the top of the international thriller class' Guardian

'The first thriller of the 80's with polish wit and moral resonance' Time

At all bookstores

Importer/Distributor

van itmar
 Amsterdam

THRILLERS & DETECTIVES BESTELFORMULIER

Stuur de onderstaande boeken aan:

NAAM: _____
 ADRES: _____
 PLAATS: _____

Als betaling heb ik bijgesloten een girobetaalkaart/een betaalcheque van de banken t.n.v. Thrillers & Detectives postgiro 5013940, Amsterdam

	SCHRIJVER	TITEL	PRIJS
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

bedrag boeken	extra voor verpakking en verzending (v&v)	minus abonneekorting op v&v	totaal

Kosten van verpakking & verzending zijn:

voor bestellingen tot f 20,—: f 3,—

De bestelling wordt via de PTT bij u bezorgd.

voor bestellingen tussen f 20,— en 40,—: 2 gulden
 voor bestellingen boven f 40,—: f 1,50.

Voor abonnees van Thrillers & Detectives geldt een korting op v&v van f 1,—.

THRILLERS & DETECTIVES ABONNEMENT

Maak van Thrillers & Detectives een levenslustig blad. Neem een abonnement of geef er iemand een cadeau. Thrillers & Detectives verschijnt 5 maal per jaar, in januari, maart, mei, september en november.

Zend tot nader order Thrillers & Detectives aan:

Naam: _____
 Adres: _____
 Plaats: _____

Bijgesloten is als betaling een girobetaalkaart/betalcheque van de banken voor een jaarabonnement van f 8,25 t.n.v. Thrillers & Detectives, postgiro 5013940, Amsterdam

P.S. Een jaarabonnement kan elk gewenst moment ingaan en heeft betrekking op de vijf opeenvolgende nummers.

CORRESPONDENTIE

Uw reactie over de opzet en inhoud van Thrillers & Detectives kunt u altijd aan ons kwijt. Laat weten wat u van Thrillers & Detectives vindt en stuur ons de naam en adres van vrienden en bekenden die u met een **gratis** proefnummer wilt blij maken.

Adres voor bestellingen, abonnementen & correspondentie: Thrillers & Detectives p/a Njc. Maesstraat 139hs, 1071 PX Amsterdam